

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2020

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 roku ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2020 r.poz.821) porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020, poz. 821), który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Określenie zadań własnych gminy

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa m. in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Art. 176 powołanej ustawy określa zadania własne gminy dotyczące działań związanych z organizacją pieczy zastępczej na terenie gminy, i tak do zadań należy:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- b) tworzenie systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego;
- c) finansowanie kosztów szkoleń, podnoszenia kwalifikacji, innych kosztów asystenta rodziny i rodzin wspierających;
- d) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub innej placówce;
- e) sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny;
- f) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miejskiej w Tułowicach Nr XIV/74/19 z dnia 2 grudnia 2019 r. Celem programu jest wzmocnienie roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno-zawodową. Ma na celu pomoc osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe jak również podjęcie osłonowych działań zapobiegających izolacji i marginalizacji tam gdzie to konieczne, a także działań prewencyjnych i edukacyjnych na rzecz wspierania rodziny po to, aby poszczególni członkowie rodziny dążyli do samorealizacji, zaradności samodzielności i odpowiedzialności. Gminny Program służy wzmocnieniu roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno-zawodową. W 2020 roku realizowane były następujące cele szczegółowe zawarte w Programie.

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej:

Gmina w miarę potrzeb i swych możliwości tworzy i rozwija system opieki nad dzieckiem, tj. zapewnia rodzinie przeżywającej trudności wsparcie przez asystenta rodziny. W 2020 r. asystent rodziny swoim wsparciem i pracą objął 10 rodzin. W strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach działa punkt konsultacyjny. Celem jego działania jest udzielanie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej w ramach pierwszego kontaktu. W ciągu roku do punktu zgłosiły się 31 osób, które uczestniczyły w 88 spotkaniach. Natomiast 27 osób skorzystało z konsultacji telefonicznej w ramach dyżuru. Z pomocy psychologa skorzystało 138 osób.

Rodziny mają możliwość skorzystania w Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu z pomocy prawnej

i psychologicznej. W 2020 r. w Tułowicach dział Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej. Punkt zlokalizowany jest w Urzędzie Miejskim w Tułowicach przy ul. Szkolnej 1.

Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze korzystają z porad i wsparcia psychologa świadczącego pomoc w Punkcie Konsultacyjnym działającym w strukturach Ośrodka, – w szkołach udzielana jest pomoc pedagogiczna przez pedagoga szkolnego stosownie do zaistniałych potrzeb:

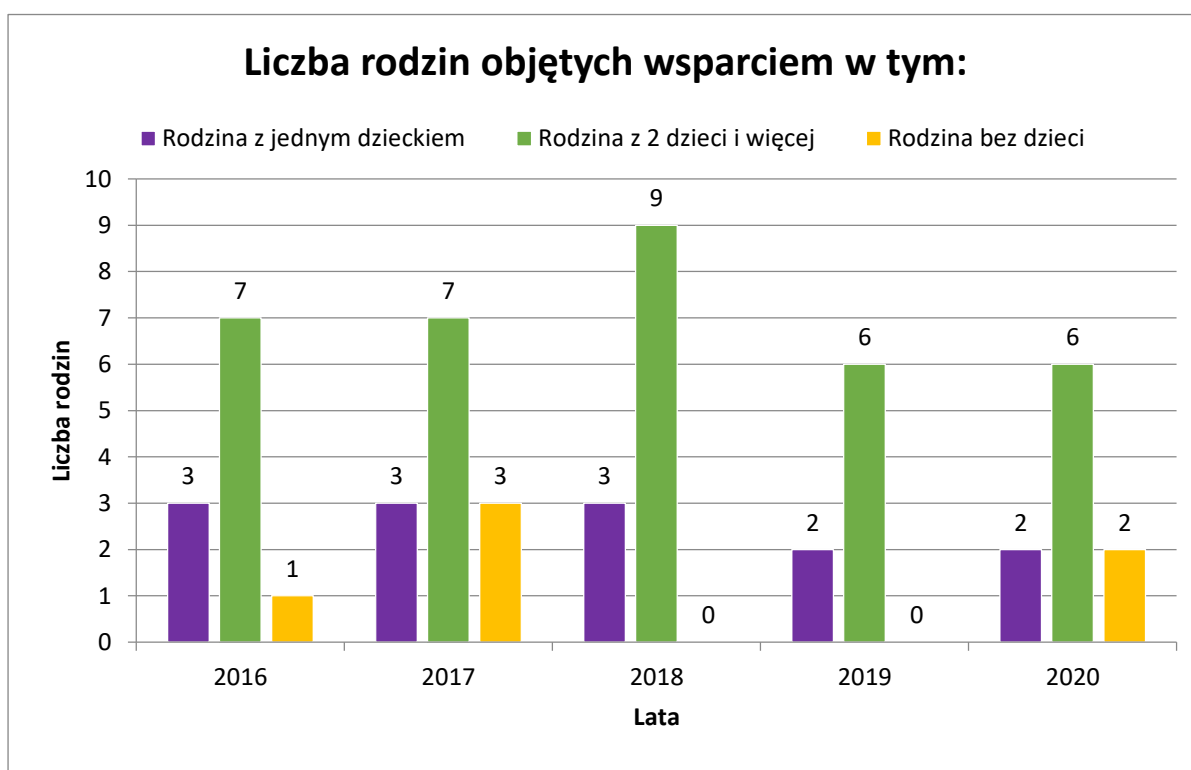
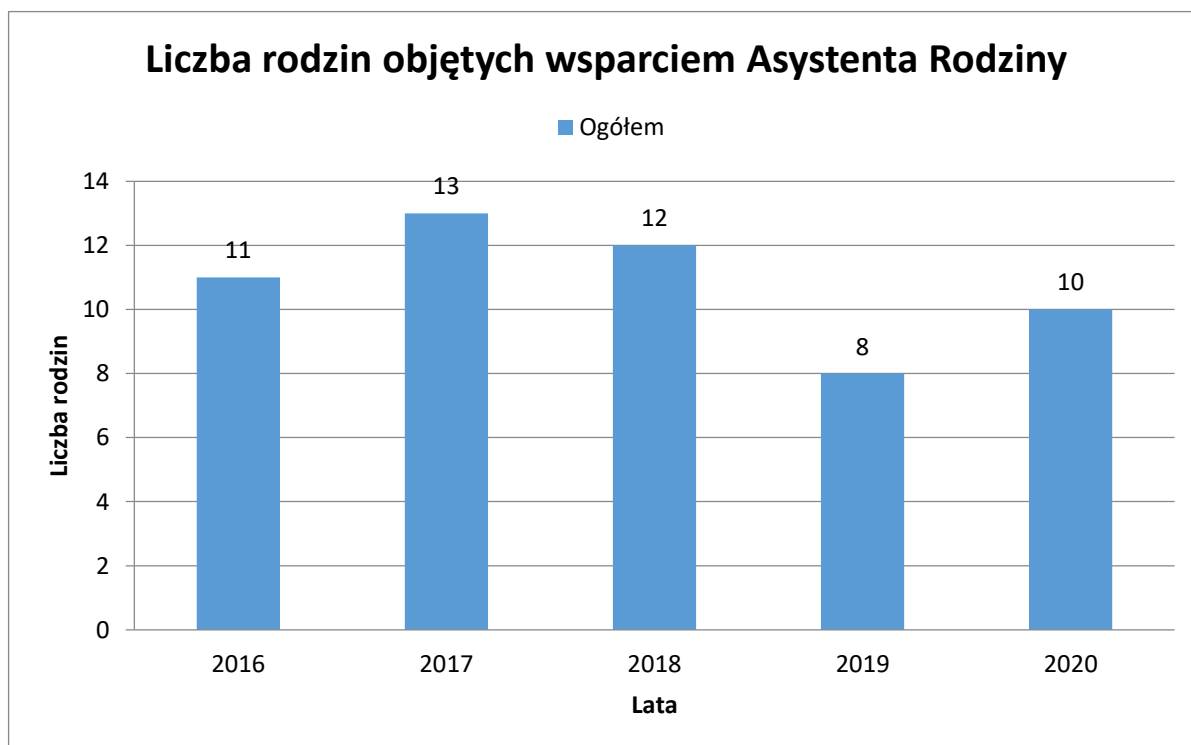
- a) na terenie gminy w szkołach jest zatrudnionych 2 pedagogów,
- b) rodzice uzyskują wsparcie nauczycieli, specjalistów, pedagogów w zakresie nauczania i wsparcia wychowawczego,
- c) asystent rodziny pracujący z rodzinami i dziećmi na bieżąco kontaktuje się z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów, specjalistami i pedagogami monitorując postępy uczniów i mobilizując rodziców do właściwego zaspakajania różnorodnych potrzeb dzieci,
- d) dzieci wymagające wsparcia emocjonalnego, zainteresowania, porady uzyskują je w trakcie rozmów wspierających z pedagogiem, pogadanek i warsztatów prowadzonych w grupach i klasach. Monitorowane jest poczucie bezpieczeństwa uczniów, sytuacje problemowe rozwiązywane są na bieżąco. Praca wychowawcza jest prowadzona w kierunku poznania i dowartościowania każdego dziecka, poznania jego mocnych stron, wykorzystania potencjału i pomocy w rozwoju osobistym,
- e) uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych otrzymują specjalistyczną pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do niepełnosprawności w formie zajęć rewalidacyjnych i dostosowania do potrzeb warunków nauki. Uczniowie diagnozowani w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z zaleceniami do pracy korekcyjno-kompensacyjnej, socjoterapeutycznej są objęci terapią,
- f) w zakresie wsparcia materialnego uczniowie korzystają z obiadów opłacanych przez OPS, rodzice otrzymują zasiłki celowe m.in. na żywność, uczestniczą w różnych formach wypoczynku letniego.

Przez cały 2020 rok w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tułowicach swoje zadania realizował asystent rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Istotne znaczenie ma praca z rodziną, która decyduje o psychicznym i intelektualnym rozwoju dziecka, o jego poczuciu własnej wartości i bezpieczeństwie emocjonalnym. Praca ta powinna być prowadzona m.in. w formie wsparcia asystenta rodziny, specjalistycznego poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców. Praca asystenta rodziny ma na celu pomoc w przezwyciężeniu trudnej sytuacji rodzinnej. Praca asystenta opiera się głównie na bezpośrednim kontakcie z klientami w ich miejscu zamieszkania. Natomiast z uwagi na ogłoszony stan epidemiczny od 14 marca 2020 r. praca asystenta została ograniczona do koniecznych interwencyjnych wizyt w miejscu zamieszkania, rodziny spotykały się z asystentem w miejscu wyznaczonym w ośrodku zapewniającym bezpieczne warunki pracy, utrzymywały systematyczny kontakt telefoniczny.

Asystent rodziny zatrudniony jest w ramach zadaniowego czasu pracy, co pozwala na pracę z rodzinami w różnych godzinach, także poza godzinami pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach.

Działania, które są podejmowane na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinie są liczne i wielokierunkowe. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, został stworzony indywidualny plan pracy, który jest realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. W okresie od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. asystenturą rodzinną objętych było 10 rodzin, w których przebywało 17 dzieci.

Dla utrzymania efektów, które udało się wypracować z rodzinami konieczna jest stała kontrola, a także wsparcie ze strony asystenta w stosunku do rodzin. Dlatego też, po osiągnięciu sukcesu rodzina nie traci kontaktu z asystentem, a w dalszym ciągu współpracuje pracując na kolejne sukcesy.

Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany był stały kontakt z placówkami współpracującymi: pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi, terapeutami, koordynatorami pieczy zastępczej, wychowawcami młodzieżowego ośrodka socjoterapii, służbą zdrowia, jak

również placówkami dydaktycznymi na terenie Gminy Tułowice. Nawiązano kontakty z pedagogami szkolnymi, psychologami oraz nauczycielami w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci pochodzących z rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny. Prowadzona jest na bieżąco systematyczna współpraca z kuratorami sądowymi.

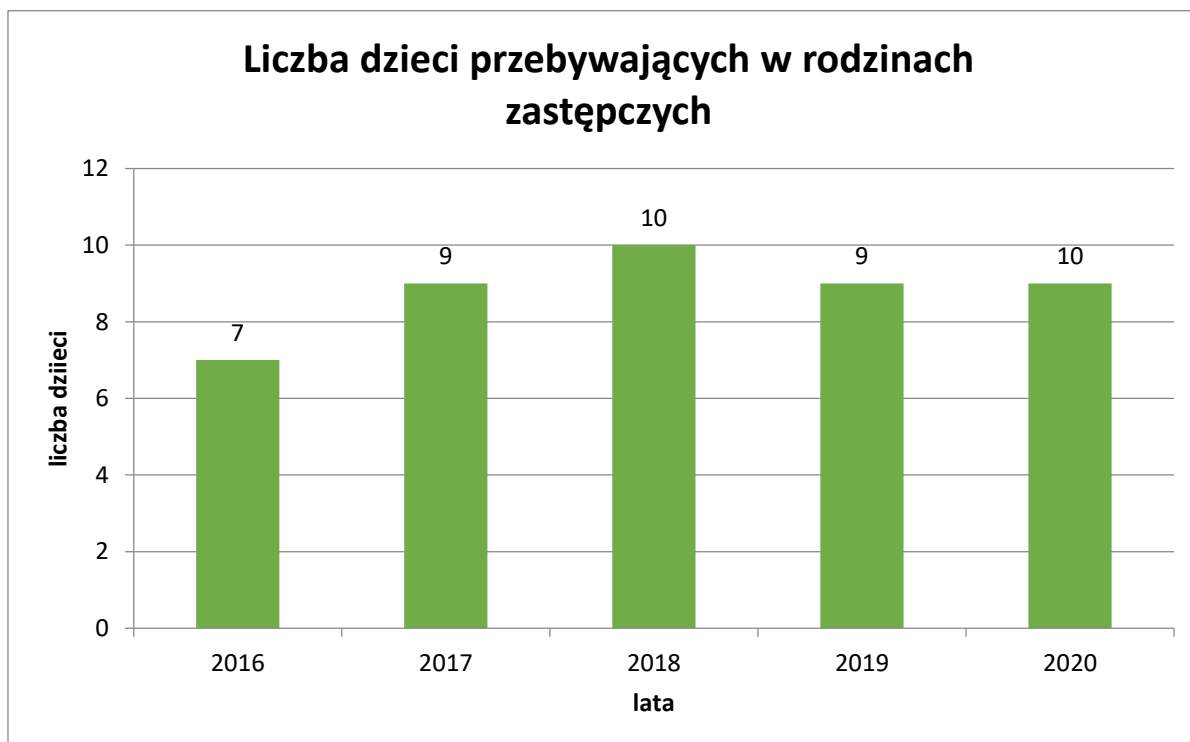
Ważnym jest kontynuowanie działań asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym Ośrodka. Tylko połączenie pracy pracownika socjalnego, asystenta rodziny ewentualnie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, kuratora sądowego daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia, działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny.

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań przez asystenta rodziny niezbędne jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Służy temu m.in. udział w różnego rodzaju szkoleniach. W roku 2020 asystent rodziny wziął udział w szkoleniu on-line pn.: Zmiany w 2020 r. w prowadzeniu procedury Niebieskiej Karty – Praca z osobami oraz rodzinami uwikłanymi w przemoc domową w czasie i po zakończeniu stanu epidemicznego. Kontakt z osobą pokrzywdzoną i osobą stosującą przemoc.

W 2020 w związku z ogłoszonym stanem epidemicznym na terenie kraju, Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do projektu pn. „Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej- „II edycja” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś. priorytetowa VIII Integracja społeczna, Działanie 8.1”, Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych w zakresie wspierania rodziny i pieczy, w ramach którego uzyskał wsparcie dla pracowników ośrodka oraz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w postaci środków i urządzeń dezynfekujących zmniejszających ryzyko zarażenia się wirusem SARS-CoC-2 wywołującym chorobę COVID-19.

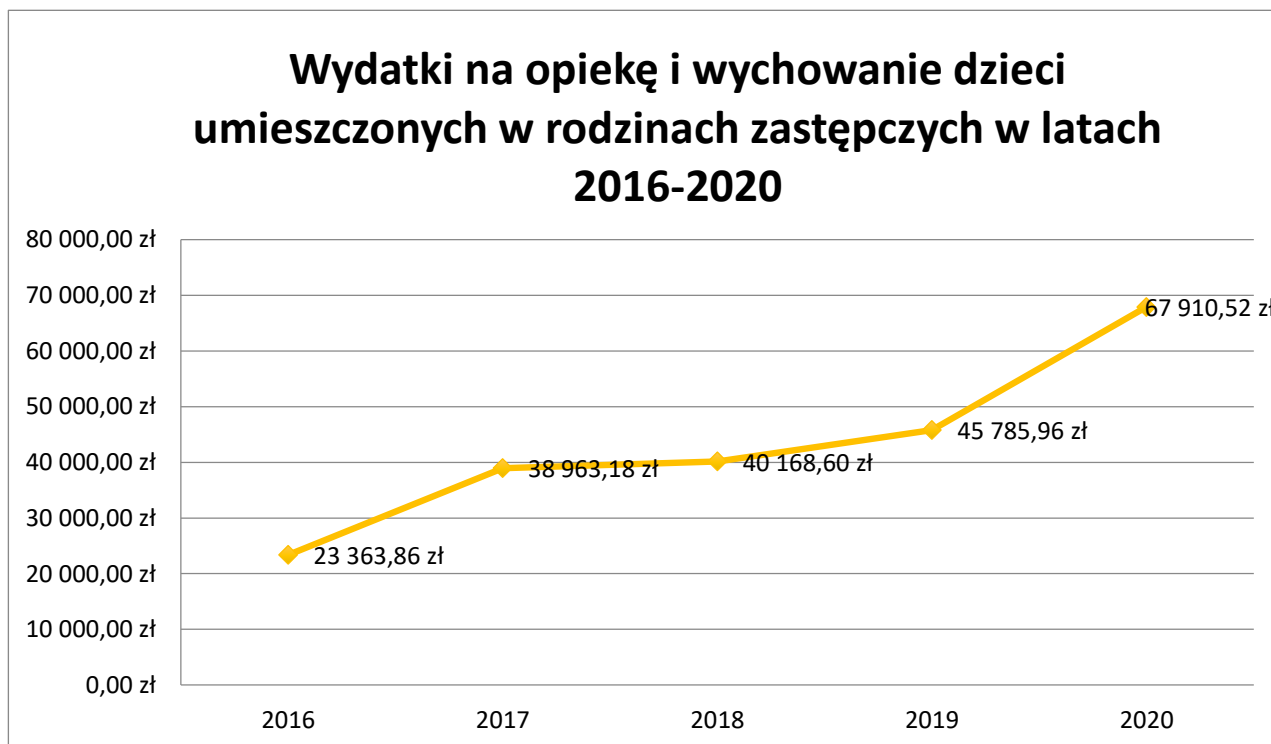
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, lub innej placówce

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi opłatę za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych latach pobytu 50%.

W pieczy zastępczej z terenu gminy Tułowice w 2020 r. przebywało 9 dzieci, za które, zgodnie z zapisami ustawy, naliczono odpłatność w wysokości: 67 910,52 zł.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny:

- zapewnienie środków finansowych na dalsze zatrudnienie asystenta rodziny,
- zabezpieczenie środków finansowych z przeznaczeniem na utrzymanie dzieci przebywających w pieczy oraz dodatkową rezerwę w związku z możliwością wystąpienia sytuacji umieszczenia kolejnego dziecka.

Sporządziła: Ewa Ziubrzycka-Bień
Tułowice, 19.02.2021 r.